

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 21. IX aastakäik

1. novembril 1934

Ilmub kaks korda kuus

Tellimishind:		Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. kr. 30.00
Poolaastas . . .	" 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " 16.50
Välismaale . . .	" 5.00	Igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " 10.00
Poolaastas . . .	" 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppe!

SISU: Kaupade sisseveost tekkinud arusaamatused. Takistusi Eesti kaubalaevastiku arengus. Miks on kaupmeestel mõnikord raskusi valuuta saamisega? Kaubanduse ja tööstuse statistika. Kaubandus-tööstuskoja ja laevaomanike seisukohti merimeeste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise küsimuses. Alkohooliliste jookide tarvitamisest kauplusega õhenduses olevas elukorteris. Majandusliku puutuvaid seadusi ja määrusi. Äride register. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Eesti laevade liikumine. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Väärtpaberite kursid. Tallinna fondibörsi kursisedel.

Kaupade sisseveost tekkinud arusaamatused.

Seadusega 6. novembrist 1931 a. pandi maksmaks kord, mille järgi kaupu võivad välismailt tellida ainult need kaubanduslikud ettevõtted, mis sugused töötavad I järgu äritunnistuse alusel. Tööstuslikud ettevõtted võivad oma tarbeks tooraineid importeerida ka I järgu kaubandusliku äritunnistuse lunastamiseta, kuid nad ei tohi neid tooraineid ümbertöötamata kujul müüa edasi.

Juba tol ajal, kui kaupade sisseveos pandi maksmaks uus kord, tekitas see nurinat vähemate kaupmeeste hulgas, kes tegutsedes II või III järgu kaubandusliku äritunnistuse alusel olid harjunud mitmeid kaupu ise otse välismailt sisse ostma. Neile tundus uus kord kitsendavana. Pöörduti valitsusvõimu poole ja paluti endise korra juure tagasipöörmist, kuid palved ei leidnud rahuldamist, välja arvatud raamatukaupmeeste palve võimaldada ka II järgu kaubandusettevõttele välismaa ajakirju ja kirjandust tellida otseteed välismaalt; viimaste palve leidis rahuldamist käesoleva aasta kevadel.

Nähes, et nende palved ja protestid valitsuse ees ei leia tähelepanu ja et neile ei võimaldata legaalsel teel välismaa kaupu sisse tuua, hakkasid mitmed vähemad ärimehed välismaa kaupade hankimiseks kasutama kõrvalisi teid. Abiks tulid mõned speditioonifirmad, kes tellimisi nendelt kaupmeestelt vastu võtsid ja kaubad välis-

mailt tellisid oma nimele. Speditioonifirma puhastas kauba tollidest ja andis selle siis väikese tasu eest kaupmehele üle. Välismaa arved tulid aga sageli otse kaupmeeste nimele ja kaupmees muretses nende arvete tasumiseks vajalise välisvaluuta. Müügiarveid speditioonifirmad paljudel juhtumel oma poolt kaupmeestele ei annud, kuna sel korral oleks tulnud kaup kanda speditiooniäri arvele, mis oleks koormanud nende läbikäike ja oleks tõstnud nende ärimaksu summat.

Asi näis olevat välispidi kõigiti korras, kuid õnnetus ei hüüa tülles. Maksuametnike poolt teostatavatel revideerimistel selgus, et mõned II või III järgu kaubanduslikud ettevõtted on otseteed speditiooniäride kaudu välismaalt kaupu saanud, mis andis tõuget vastava juurdluse toimepanekuks. Juurdluse tulemused ähvardavad aga kujuneda kurvaks nii mõnelegi kaupmehele.

Tegemist on siin põhimaksu määruste rikkumisega ja maksuamet tahab kaupmeestele, kes neisse asjadesse segatud, tagant-järele I järgu äritunnistuse lunastamise teha sunduslikuks. I ja II järgu äritunnistuse hinnavahe on 300 kr., I ja III järgu äritunnistuse hinnavahe üle 400 krooni. See on suur raha vähema ettevõtte kohta, liiategi veel sel korral, kui ettevõtte umbes sama summa eest välismaa kaupu üldse tellis. Kaup-

meeste ärevus, kelle kohta praegu juurdused käimas, on seepärast täiesti arusaadav.

Kuidas need asjad lõpevad, pole praegu veel teada. Kahtlemata pääsevad mitmed kaupmehed, keda esimese hooga ka üle kuulati, karistusest, kui nad on välismaa kaupu mitte välisfirmadelt, vaid kohalikelt speditööridelt ostnud. On speditöör nende kaupade pealt kõik nõutavad riigimaksud tasunud, siis ei tohiks põhjust olla kaupmehe karistamiseks ega täiendavalt maksustamiseks, sest kahekordne maksustamine ei ole lubatud. Kui aga selgub, et speditsoonitööri nende

kaupade pealt mõne maksu, näit. eri- või kriisimaksu, mida käesoleval aastal võetakse 0,6 protsendi määral välismailt saadud kaupade läbimüügist, on jätnud tasumata, siis võib asi võtta halvema poörde.

Igatahes on väga kahju, et mõned kaupmehed kergemeelselt säärasesse avantüüri laskusid. Seaduse eeskirju tuleb alati silmas pidada ja täita, olgu need eeskirjad kuitahes ebameeldivad. Väikese profiidi püüdmine kõrvalistel teedel ei tasu sageli neid tülisid ja sekeldusi, mis tagajärgedest võivad tekkida.

Takistusi Eesti kaubalaevastiku arengus.

Möödunud aasta ilmutas tagasimineku tendentsi. Põhjuseks pikaajalise odava-protsendilise krediidi puudumine.

Viimasel ajal on ühenduses üldise töömahu suurendamise küsimusega elavamalt päevakorrale kerkinud ka kodumaa laevasõidu aktiveerimise ja sel alal töövõimaluste laiendamise küsimused. Neid küsimusi on kaalunud nii Eesti Laevaomanike Ühing kui ka Kaubandus-tööstuskoda, otsides teid ja abinõusid, kuidas seda Eestile kui mereriigile väga loomulikku ja üldiselt kasulikku tootvat ala, kus turupuudus end Eesti laevadele veel pole tunda annud, paremini ära kasutada. Eestit ümbritsevatel riikidel on seevõrra rohkesti merevedusid, ega ole nende puudumist karta ka tulevikus, et meie laevadele jatkuks tööd isegi siis, kui Eesti kaubalaevastiku tonnaaž peaks mitmekordselt tõusma.

Kuni viimase ajani ongi meie kaubalaevastiku kogumaht järjest tõusnud. Nii oli meie kaubalaevastiku kogutonnaaž:

1. jaan. 1924. a.	28.547 br.-reg.-tn.
1. „ 1928. „	58.447 „
1. „ 1930. „	79.768 „
1. „ 1932. „	106.642 „
1. „ 1934. „	131.213 „

Vastavalt tonnaaži suurenemisele on loomulikult kasvanud tegevus ka teistel, laevasõiduga tihedasti seotud, tegevusaladel, laiendades töövõimalusi merimeestele, sadamaasutustele, remonttööstusele, laevade-talitusele jne. On enesestki selge, et ühtlasi sellega on suurenenud ka valuuta sissevool Eestisse sellelt tegevusalalt, mis Riigi Statistika Keskbüroo andmeil, hoolimata viimaste aegade madalatest prahihindadest, on olnud üle 3 miljoni krooni (netto) aastas ja viimase 5 aasta kohta kokku üle 15 miljoni krooni.

Viimasel ajal on aga meie kaubalaevastiku arengus, mis oli veel nii hoogus 1929., 1930. ja osalt ka 1932. a., märgata tagasimineku tendentsi, mis ilmestis selgub, kui võrdleme kauba-

laevastiku tegeliku juurekasvu arve viimaseil aastail.

Nii oli kaubalaevastiku tegelik suurenemine

1933. a.	6.528 br.-reg.-tn.
1932. „	19.242 „
1931. „	8.534 „
1930. „	18.340 „
1929. „	13.934 „

1933. aastal ei küündinud laevastiku tegelik suurenemine enam normaalse vananemise protsendini, miline nähtus püsib edasi ka käesoleval 1934. aastal, millal, arvestades laevade tagasimineku välislipu alla, laevastiku koosseisust väljalangemisi kui ka teatavat tagasihoidlikkust laevade juureostmises, tegelik juurekasv ähvardab kujuneda veelgi väiksemaks kui see oli möödunud aastal. See aga tähendab tagasimineku meie kaubalaevastiku arengus.

Selle kartustäratava nähtuse põhjuseks on peamiselt pikaajalise ja odavaprotsendilise laevasõidu-krediidi vähesus. Kuna laevade tegevus viimaseil raskeil aastail ei annud küllalt rahuldavaid resultaate ega jätnud laevaomanikele nimetamisväärseid ülejääke, mille arvel oleks võidud laevastikku vajaliselt suurendada, siis on arusaadav, et laevastiku suurendamine vajalisel määral sellekohase krediidita on teostamatu ülesanne.

Mil määral odava protsendiga pikaajalise laenu saamise võimalused mõjuvad ergutavalt kaubalaevastiku arenemisele, nägime Eesti auru-laevastiku loomise ajajärgul 1926.—1929. a., millal toleaeagse majandusnõukogu otsuse kohaselt võimaldati laevasõidule 6%-list (tollal oli harilik pangaprotsent 10—13%) laenu, mis tõi laevade ostmisse suurt elavust ja hoogu.

Vahepeal on uute laevasõidu-laenude suhtes ülaltähendatud protsendisoodustus täiesti kaota-

tud ja Pikalaenu Pank annab laevasõidule laenu vaid harilikult protsendiga. Laevasõidu laenufondi summad, mille protsent on küll odavam, ei tule tegelikult arvesse juba seepärast, et kogu laenufondi summa ulatub vaid Kr. 160.000.—, mis võrdub umbes ühe keskmise suurusega laeva hinnale. Edasi on laevasõidu-laenude kogusummat viimaseil aastail järjekindlalt tõmmatud kokku, vaatamata sellele, et kaubalaevastik aastastalt oma väärtuselt on tõusnud ja et kriisi-aastad ka laevasõidus, nagu igal teiselgi alal, tekitasid suuri raskusi. Kui laevasõidu-krediit riiklikes pankades 1. jaan. 1931. a. oli 1.300.000 kr., siis 1. jaan. 1934. a. oli see tõmmatud kokku 1.150.000 kr. peale. Säärane krediidi kokkutõmbamise surve ja protsendisoodustuse annulleerimine avaldas kaubalaevastiku arenemisele halvavat mõju, pannes seisma laevade ostmises seni valitsenud elavuse.

Kaubalaevastiku arvuline suurendamine pole mõeldav pikaajalise krediidita, mille protsent ei tohiks tõusta üle 4% aastas, mis keskmiselt võrdub protsendile, millisega kasutavad laenu meiega võistlevate välisriikide laevad. Laenu andmine võiks endiselt sündida Pikalaenu Panga kaudu vastavalt selle panga põhikirjas laevasõidu-laenude kohta ettenähtud korrale, s. o. kuni 50% laeva väärtusest ja kestusega kuni 15 aastat teraslaevade suhtes, millised tingimused pakuvad küllaldast kindlustust.

Seni on laevasõidule riiklikest allikaist antud krediiti kõigest 1,5% kogu riiklikust krediidisummast, mis on juhitud majanduslikele aladele. See määr on aga tunduvalt vähem sellest, mida väärrib kaubalaevastiku osatähtsus võrreldes teiste majanduslike aladega. Pealegi on laevasõit alasisid, kus tegutsemine nõuab suuri ja pikaajalisi investeerimisi.

Tekib küsimus, kui suur peaks olema vajalise krediidi ulatus. Kui oletada, et riik võimaldaks laevasõidule 3—4% krediiti — ütleme Kr. 500.000.—, siis, arvestades seda, et niisama

palju tuleks kokku ka erakapitali, saaksime juba kapitali Kr. 1.000.000.—. Selle summaga võiks meie kaubalaevastik saada juure 8 keskmises vanaduses korralikku laeva, mille keskmine väärtus tõuseks ühes kordaseadmise ja kodumaal läbiviidud remondiga iga laeva pealt ümarguselt Kr.125.000.—. Selle juures oleks iga laeva suurus keskmiselt 2000 br.-reg.-tn. Seega võiks üldtähendatud summaga juure soetada kokku 16.000 br.-rg.-tn., või 24.000 DW. tonni.

Nendel laevadel avaneks uusi töövõimalusi 160-le merimehele, kelle kogu teenistus (palgad) välisvaluutas ulatuks keskmiselt 250.000 kroonini. Laevade aastane prahtide brutto-läbikäik praegustes oludes võiks tõusta 1.600.000 kroonini, millest välisvaluutana jääks kodumaale umbes 500.000 kr. aastas. Üksi kodumaa metallitööstusele annaksid need laevad remonttööd aastas vähemalt 60.000 krooni ulatuses. Kui laevade ostmisel veel teha tingimuseks, et osta vaid sääraseid laevu, milliseil seisab ees survey-remont, siis annaks see tingimus laevade ületulekul eesti lipu alla meie tehaseile rohkesti tööd. Viimane asjaolu on eriti tähtis, arvestades hooajalist tööpuudust sel tööstusalal. Kuigi on kavatsus tööpuuduse vähendamiseks nendele tööstustele anda riiklikke tellimisi, oleks ometi majanduslikult kasulikum kavatsatud tellimised asendada kaubalaevastiku korraldamistöödega, mis paneks aluse kestvale töövõimaluste suurenemisele.

Ühes krediidiküsimuse lahendamiseega laevasõidu alal tuleks otsustada ka lahtised küsimused laevasõidu maksustamise korralduses, vastavalt meie kaubalaevastiku tegevusele ja võistlustingimustele. Selle kohta on koja poolt tehtud sellekohased ettepanekud maksuseaduste kavade juure.

Kui need eeltingimused laevasõidu suhtes teostatakse, siis võime olla kindlad, et see kasulik majandusala võtab uuesti hoogu, praegusest tardumispunktist saab üle ja areneb Eesti kui mereriigi kohta väarikale kõrgusele.

Miks on kaupmeestel mõnikord raskusi valuuta saamisega?

Seoses väliskaubanduslike suhetega jagunevad meil ka valuutasaamise võimalused kahte suure gruppi. Mis puutub välisostudesse maadest, millega Eestil on aktiivne kaubabilanss, siis nende maade valuuta saamine harilikult ei sünnita raskusi, või olgu siis, et mõne kaubalepinguga on ühe või teise artikli ost suunatud mõnesse eririiki. Siinjuures tuleb muidugi tähele panna

seda, et kaup, mille ostuks soovitakse valuutat, oleks rahvamajanduslikult tarviline ja toodetud selles riigis, kust see ostetakse, ja et tasu kuuluks ka samas riigis asuvalle isikule või ettevõttele. Muidugi peab valuuta-komisjonile esitatud dokumentidest nähtuma kauba päritolu ja see, et kaup on samast riigist saadetud teele.

Seevastu on raske või sageli koguni võimatu

saada valuutat maksmiseks nendesse maadesse, millega Eestil on kaubabilanss passiivne. Sama seisukord tekib ka siis, kui maksmist tahetakse sooritada riiki, millega Eestil on küll aktiivne kaubabilanss, kuid kaup on pärit või saadetud välja riigist, millega Eesti kaubabilanss on passiivne.

Valuuta saamisel avaldavad takistavat mõju ka juhtumid, kus tasumise viisi kindlaksmääramisel ei peeta silmas clearing-lepinguid. Näiteks, kui kaup on saadud riigist, millega Eestil kaubabilanss on passiivne (näit. Bulgaaria, Šveits), aga tasu palutakse üle kanda säärasse riiki, millega Eesti on clearing-vahekorras. Erandiks viimati mainitud olukorras võivad olla juhtumid, kui kaup on hädavajaline ja nii Eesti Pank kui ka Eestiga clearing-vahekorras olev riik selleks annavad oma nõusoleku. Või võlame teise näite: Kaup on saadud riigist, millega Eestil on clearing-vahekord, kuid maksmiseks soovitakse efektiiv-valuutat, või soovitakse maksmist teha säärasse riiki, millega Eestil puudub clearing-vahekord.

Clearingu-kokkuleppeis osutub tähtsaks tingimus, mille kohaselt võimalikku krediid-saldot clearing arvel võib kasutada enamjaolt vaid kaupade ostmise teel vastavalt võlgnik-riigilt. Arvestades seda asjaolu ja pidades silmas, et praegusel ajal rahvusvahelises kaubavahetuses laialdaselt maksva põhimõtte juures, mille järgi iga riik püüab osta teiselt riigilt kaupa vaid niipalju, kuipalju ta viimasesse suudab mahutada omamaa kaupa, Eesti Pank meie väliskaubanduse huvides on pidanud tarviliseks võimalikult hoiduda rahuldama välismaksuvahendite nõudmisi (isegi siis, kui on tegemist rahvamajanduslikult hädavajalise kauba sisseveoga), näiteks järgmistel asjaoludel:

1. Kui nõudmine on esitatud Eestile aktiivse kaubabilansiga riigist, kuid kaup on pärit maalt, millega Eestil on passiivne kaubavahetus, põhjusel, et vastav aktiivse kaubabilansiga riik oma väljaveo statistikas ei arvesta kaubasaadetist ekspordina Eestisse, ja
2. kui ühelt poolt nõudmine on esitatud riigist, millega meil puudub clearing-vahekord, ja ka tasu kuulub ülekandmisele säärase riigi ettevõtte kasuks, kuid teiselt poolt — kaup on pärit riigist, millega meil on olemas clearing-vahekord, põhjusil, et

ühelt poolt — vastav Eestile aktiivse kaubabilansiga riik oma väljaveo statistikas ei

arvesta kaubasaadetist ekspordina Eestisse,

ja teiselt poolt — puudub võimalus nõudmise arvestamiseks meiega clearing-vahekorras oleva riigiga, sest et summa tuleb arvestada teise riigi ettevõtte heaks.

Selgema pildi saamiseks võiks tahendada kokkuvõetult:

Valuutat saab:

- 1) kui kaup on rahvamajanduslikult tarviline ja vahetult saadetud Eestile aktiivse kaubabilansiga riigist ja tasu kuulub ülekandmisele samasse riiki,
- 2) kui kaup on küll saadetud Eestile passiivse kaubabilansiga riigist, kuid on säärane, mida mujalt osta ei saa (siin oleks soovitav, et nõutakse Eesti Pangalt eelluba).

Valuutat ei saa või valuuta saamine on küsitav, kusjuures põhjuseks võib olla: kaubabilansi passiivsus vastava välisriigiga, kauba iseloom või arvestamisviisi vormiline külg:

- 1) kui kaup on pärit riigist, millega Eesti kaubabilanss on passiivne (praegu näiteks Itaalia);
- 2) kui kaup on pärit riigist, millega Eesti kaubabilanss on aktiivne, kuid saadetud teele riigist, millega Eesti kaubabilanss on passiivne. Säärasel korral saab valuutat ainult siis, kui Eestile aktiivse bilansiga riigi poolt on antud välja tõendus selles, et saadetist arvestatakse kui väljaveokaupa Eestisse. (Näiteks Inglise kaup Hollandi kaudu);
- 3) kui on tegemist kaubaga, mille sisseveoks teatud riikidele Eesti poolt on antud kontingendid (näiteks heeringate sisseveoks Inglismaalt), kuid kaup on saadetud teele kolmandast riigist (näiteks Läti kaudu). Ka sel juhtumil antakse välisraha ainult tingimusel, kui vastav asutus riigist, millele kontingent on antud, tõendab, et see riik arvestab kaupa kui ekspordi Eestisse;
- 4) kui kaup on pärit riigist, millega Eesti kaubabilanss on aktiivne (praegu näiteks Saksa), millega ühtlasi on olemas ka clearing-vahekord, kuid tasu kuuluks ülekandmisele teise riiki, millega Eesti kaubabilanss on kas passiivne või isegi ka aktiivne (näiteks Inglismaa);
- 5) kui kaup on pärit riigist, millega Eesti kaubabilanss on aktiivne ja millega Eestil on ühtlasi clearing-vahekord, kuid tasu ülekandmist nõutakse viisil, mis ei ole

kooskõlas clearingutingimustega (naiteks ulekandmist nõutakse kolmanda riigi valuutas).

Ülaltoodud asjaolusid tuleks kaupmeeskonnal oma välisostude sooritamisel pidada silmas, et hoiduda sekeldustest välisvaluuta saamisel. Võetagu arvesse, et praegusel ajal väliskaubandus-

likud suhted riikide vahel ruttu, ja vahest koguni ootamatult, võivad muutuda. Seeparast tuleks suuremate tellimiste puhul, eriti kui need on seotud pikaajaliste maksutingimustega, valuuta asjus juba ette pöörduda Eesti Panga poole vastava celloa saamiseks.

Kaubanduse ja tööstuse statistika.

Moodsa äritegevuse viiside ja abinõude hulgas or statistikal, mis pildistab ettevõtete tegevust kaubanduse ja tööstuse alal, erilisel tähtis seisukoht. Statistika annab ettevõtjale ülevaate konkurents-ärde arvu, turgude seisukorra, nõudmise ja pakkumise vaherkordade ja paljude teiste asjaolude kohta, mis äripidajal ning tööstuse asutajal oma tegevuse määramiseks on vaja teada. Statistika on ka see, mis lubab ettevõtjal teataval määral vaadata tulevikku ja otsustada oodatavate konjunktuuri muutuste üle.

Seda arvestades on Kaubandus-tööstuskojas juba mõnd aega käimas ettevalmistused vajalise statistika korraldamiseks, millest Kaubandus-tööstuskoja tegevuses on tuntud sageli suurt puudust. Esmajoones koostati käesoleva aasta jooksul täieline erakaubanduse, -tööstuse ja laevanduse alal tegutsevate ettevõtete kartoteek, mis annab eratevõtete äriala ja arvu kohta linnades, alevs, alevikes ja maal täielise ülevaate.

Kartoteek on koostatud andmeil kuni 1. jaan. 1934. a. ja täiendatakse jooksval aastal juure-tulevate või tegevust lõpetavate ettevõtete kohta käivate andmetega. Samuti on kavatsusel korraldada statistikat mitmel teiselgi kaubandusliku ja tööstusliku tegevuse alal, mida võiksid kasutada nii koda ise oma tegevuses kui ka asjast huvitatud ärimehed.

Üht kui teist statistika alalt, mis võiks pakuda huvi üldsusele, püüame, niipalju kui ruum seda lubab, avaldada ka „Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“, lisades ülevaatlíkuma pildi saamiseks vajalisi diagramme.

Käesolevas numbris toome ülevaate kaubanduslike ettevõtete arvu liikumise kohta viimaseil aastail mitmesugustelt ärialadelt, mis pakub viimase aja äritegevuse kohta huvitavat pilti. Tööstuslike ettevõtete kohta järgneb lähem vaatlus järgnevais „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ numbreis.

Kaubanduslikud ja tööstuslikud ettevõtted 1933. a.

Alljärgnev ülevaade tahab anda pilti kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete arvu, nende ärialade ja liikumise kohta. Peaasjaliselt käsitleb ülevaade neid kaubanduslikke ja tööstuslikke ettevõtteid, millised on koondatud Kaubandus-tööstuskoja alla. Peale nende tegutsevad veel ühistegelised, riigi- ja omavalitsuse kaubanduslikud ja tööstuslikud ettevõtted, kuid nende arv ei ületa üle 4% eraettevõtete arvust, mille tõttu nende väljajätmine üldarvust ei riku üldpilti kuigi suuresti.

Ülevaade käsitleb üksikasjaliselt panku ja kindlustusseltse, kaubanduslikke, tööstuslikke ettevõtteid ja laevu.

Kaubandus-tööstuskoja alla kuuluvad ettevõtted 1926.—1933. aastani.

Aastad	I sektsioon			II s.			III s.				IV s.				V s				VI s.	Kokku
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Laevad					
1926	66	5	1	524	2436	7871	15	9	22	140	317	342	1367	3092	608	16.815				
1927	65	5	1	488	2444	7852	13	6	21	136	295	317	1364	3114	604	16.725				
1928	63	5	1	458	2672	7805	12	7	22	165	354	342	1398	2956	558	16.818				
1929	62	5	1	428	2719	7699	16	13	21	146	359	336	1280	2589	527	16.201				
1930	58	7	1	396	2728	7529	16	9	17	167	346	313	1166	2413	513	15.679				
1931	55	6	1	376	2681	7356	16	9	15	125	247	259	1053	2286	511	14.996				
1932	47	6	1	599	2255	7064	16	8	16	105	224	255	991	2329	495	14.411				
1933	44	7	1	504	2273	6725	14	10	17	147	289	268	1072	2314	480	14.165				

Pangad ja kindlustusseltsid.

Kuna tabelis nr 1 naidatud arvud ettevõtete kohta on tuletatud vastaval ärialal lunastatud aritunnistuste arvust, siis ei näita I sektiooni kohta toodud arvud mitte I sektiooni kuuluvate pankade ja kindlustusseltside arvu, vaid nende poolt lunastatud aritunnistuste arvu. Viimane arv on aga tunduvalt suurem kui I sektiooni kuuluvate pankade ja kindlustusseltside arv, sest iga pank, kel on osakondi, lunastab aritunnistuse mitte üksi oma peakontorile, vaid ka igale osakonnale (näiteks Krediit Pank lunastas 1933. aastal 16 I järgu kaubanduslikku aritunnistust). Seega sisaldavad tabelis I sektiooni kohta toodud arvud pankade ja kindlustusseltside arvu ühes nende osakondadega, kusjuures osakonnad on arvestatud omaette üksustena. Sääraselt arvestatud ettevõtete arv panganduse ja kindlustuse alal näitab vähenemist 72 pealt 44 peale, s. o. 28 ettevõtte võrra või 38,9%.

I sektiooni kuulunud pankade ja kindlustusseltside arv on samal ajajärgul muutunud järgmiselt:

	Panku.	Kindlustusseltside.	Kokku.
1926. a. alul	26	9	35
1927. a. „	26	9	35
1928. a. „	25	9	34
1929. a. „	24	9	33
1930. a. „	23	9	32
1931. a. „	19	9	28
1932. a. „	18	9	27
1933. a. „	18	9	27
1934. a. „	18	9	27

Neist arvudest naeme, et pankade ja kindlustusseltside arv I sektioonis on ajavahemikul 1926. a. kuni 1934. a. vähenenud 35 pealt 27 peale, s. o. 8 võrra või 22,9%, missugune vähenemine langeb täieliselt pankade arvele, kuna kindlustusseltside arv on püsinud muutumatult. Kuna üldises tabelis on langus I sektiooni ettevõtete arvus nii absoluutselt kui ka suhteliselt suurem (28 ettev. või 38,9%) kui viimases eritabelis (8 panku või 22,9%), siis näitab see, et pankade osakondade ja agentuuride koondamine on olnud kiirem kui pankade arvu vähenemine. Selgituseks olgu tähendatud, et pankade arvu kahanemine ajajärgul 1926. a. — 1934. aastani on sündinud mitte üksi likvidatsiooni teel (kõigest 3 juhtu), vaid suuremalt jaolt ühinemiste ja liitumiste tagajärjel. Pankade osakondade arvu vähenemisel on aga liitumiste arv suhteliselt olnud veel suurem. See nähtus iseenesest on soovitatav, sest pankade arv oli meil liig suur.

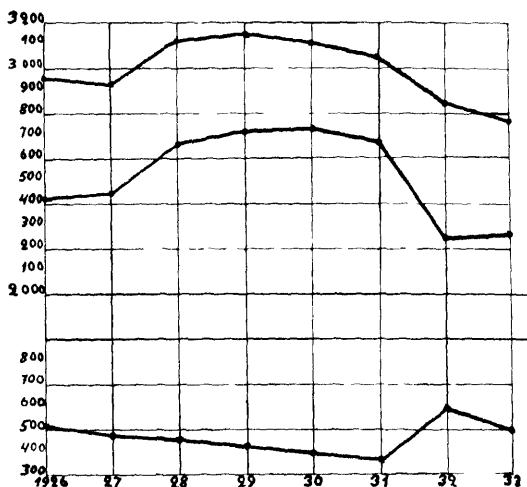
Suur- ja keskaubandus.

Raske on meie oludes teha vahet suur- ja keskaubanduslike ettevõtete vahel, sest suuremalt jaolt I järgu kaubandusliku aritunnistusega ettevõtteid ei piirdu oma ärialal mitte ainult en-gros kaubandusega, vaid kauplevad suuremalt osalt ka en-detail. Selles mõttes kasitame ka suur- ja keskaubanduse ülevaadet ühiselt, et saada üldpilti nende kohta.

1926. a. oli suur- ja keskaubanduslike ettevõtteid kokku 2.960, 1933. a. langes nende arv 2.777 peale — seega vähenemine 6,2%.

(Diagramm nr. 2.)

Suur- ja keskaubanduslike ettevõtete üldarv 1926.—1933. a.



Ülemine joon: suur- ja keskaubanduslikud ettevõtteid (I ja II järk kokku).

Keskmine joon: II järgu aritunnistusega kaubanduslikud ettevõtteid.

Alumine joon: I järgu aritunnistusega kaubanduslikud ettevõtteid.

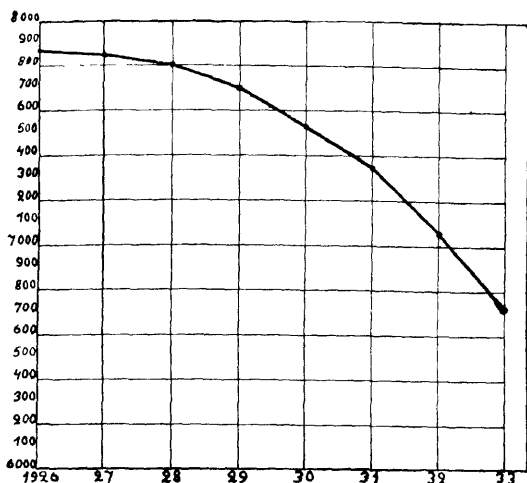
Kui aga vaadelda suur- ja keskaubanduse ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1933 (tabel 1 ja diagramm nr. 2), siis näeme, et 1926.—1929. a. oli tõus, välja arvatud 1927. a., ja 1929. a. tõusis ettevõtete arv 3 147 peale. Siit peale algas järjekindel langus.

Võrreldes tõusu kulminatsioonipunkti ja 1933. aasta arve märkame, et üldine langus on siin olnud üsna tunduvalt, ja nimelt 11,8%.

Võrreldes aga eraldi I ja II järgu aritunnistusega kaubanduslike ettevõteteid näeme, et siin tõus ja langus mõlemal ei ole ühtlane (diagramm nr. 2).

Nii oli 1926. a. II järgu kaubanduslike ettevõtteid 2.436 ja nende arv kasvas järjekindlalt ning tõusis 1930. a. 2.728 peale. Siit peale algas

(Diagramm nr. 3.)

Väikekaubanduslike ettevõtete üldarv
1926.—1933 a.

III järgu kaubandusliku äritunnistusega ettevõtteid.

langus ning 1932. a. oli jäänud vaid 2255 ettevõtet.

I järgu kaubandusliku äritunnistusega ettevõtete arv on aga järjekindlalt langenud aastate vahemikul 1926.—1931. a. Nii oli 1926. a. I järgu kaubanduslike ettevõteteid 524, kuid 1931. a. nende arv kahanes 376 peale. Siin aga algas järsk tõus ja nii oli 1932. a. I järgu kaubanduslike ettevõteteid juba 599.

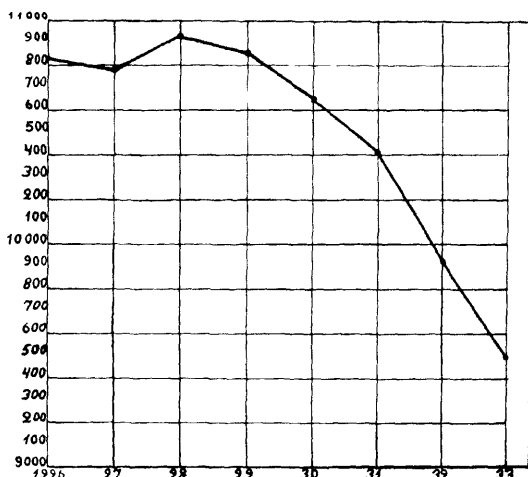
Tõus on seletatav sellega, et 1932. a. alates saab välismaalt kaupu importida ainult I järgu kaubandusliku äritunnistusega. See tõus aga ei püsi kaua, vaid juba 1933. a. on nende ettevõtete arv jälle kahanenud 504 peale.

Kokkuvõetult võib konstateerida, et suur- ja keskaubanduslike ettevõtete arv on eriti viimastel aastail näidanud järjekindlat kahanemist, mis laseb oletada, et kaubanduslik olukord suur- ja keskaubanduses üldiselt ligineb normaalsele tasemele.

Väikekaubandus.

Väikekaubanduse all mõistame kõiki III järgu äritunnistusega kaubanduslike ettevõteteid.

(Diagramm nr. 4.)

Kaubanduslike ettevõtete üldarv
1926.—1933. a.

I, II ja III järgu kaubandusliku äritunnistusega ettevõtteid koos.

Kuigi IV järgu äritunnistusega kaubanduslikud ettevõtteid tegutsevad samuti väikekaubanduse alal, on need välja jäetud põhjusel, et säärased ettevõtteid ei kuulu Kaubandus-tööstuskoja alla, pealegi need ärid ei oma alati kindlat kaubandusliku ettevõtte ilmet ja iseloomu.

Väikekaubanduslike ettevõtete arvu jälgides (vaata tabel nr. 1 ja diagramm nr. 3) näeme, et siin ajavahemikul 1926.—1933. a. on ettevõtete arv järjekindlalt langenud.

Nii oli 1926. a. väikekaubanduslike ettevõteteid 7.871, aastal 1933 aga 6.725, seega on vähenemine olnud kaunis suur, ja nimelt 14,6%.

Üldkokkuvõetult suur-, kesk- ja väikekaubanduse kohta võib konstateerida, et kaubanduslike ettevõtete arv on järjekindlalt vähenenud (vaata diagramm nr. 4), välja arvatud 1928. aasta, milal oli märgata väikest tõusu.

Nii oli aastal 1926 kaubanduslike ettevõteteid üldse 10.831, aastal 1933 aga 9.502 — seega 1926.—1933. a vahel üldine langus 12,3%.

(Järgneb.)

Kaubandus-tööstuskoja ja laevaomanike seisukohti merimeeste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise küsimuses.

Ajalehtedes ilmus teateid selle kohta, et teedeministeeriumi ettepanekul on vab. valitsusel kavatsus panna maksuma sunduslikku õnnetus-

juhtumite vastu kindlustust merimeestele, võttes aluseks tööstusliku töö seadust ja teostades kindlustust Tööliste Kindlustusühingu kaudu. Ilmu-

nud sõnumeist võib välja lugeda, nagu oleksid laevaomanikud säärase kindlustusviisiga nõus ja nagu pooldaksid nad selle sisseseadmist.

Laevaomanike organisatsioonide poolt seletatakse sel puhul järgmist: Laevaomanike organisatsioonid püsivad küll seisukohal, et Eestis tuleks teatavate laevade kohta merimeeste õnnetusjuhtumite vastu kindlustus panna maksma, kuid selle kindlustuse teostamisel peab võetama arvesse asjaolu, et meie kaubalaevastikule ei või veeretada suuremaid kohustusi kui on olemas sel alal teistes mereriikides, kellega Eesti laevad peavad võistlema. Samuti ei tohi unustada, et laevameeste kindlustus on seotud paljude iseäraldustega, mis paratamatult nõuavad selle kindlustuse teostamiseks sootuks erinevaid seaduse norme, kui see kindlustuse korraldus peab olema praktiline ja majanduslikult otstarbekohane ning ökonoomne. Teame ju väga hästi, et praegu laevasõidus valitsev kriisiajajärk ei võimalda meie kaubalaevastikule panna peale uusi raskeid kohustusi (teedeministeriumi kava teostamine nõuaks laevaomanikelt uusi makse kindlustuspreemiana umbes 8 kuni 10 miljonit senti aastas) samal ajal, kui kõik tähtsamad mereriigid püüavad oma kaubalaevastikku toetada kas juurmaksudega riigikassast või andes laevasõidule mitmeid muid soodustusi.

Arvestades kõiki neid asjaolusid esitati laevaomanike organisatsioonide poolt tänava teedeministeriumile, vastuseks 1933. a. haridus- ja sotsiaalministeriumi eelnõule, merimeeste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse eelnõu, milline on koostatud Skandinaavia riikide vastavate seaduste eeskujul ning mis läks põhjalikult lahku endisest haridus- ja sotsiaalministeriumi kavast (millega sarnlevat uus teedeministeriumi

kava). Kuid laevaomanike organisatsiooni kava teostamise korral organisatsioonid seadsid üles tingimuseks, et ühes selle seaduse teostamisega pandaks maksma ka mõned teised teoksil olevad seadused meresõidu alal, mis tooks meie laevade kulud lähemale teiste mereriikide laevasõidu kulude tasapinnale.

Nagu öeldud, on laevaomanike organisatsioonide kava koostatud Skandinaavia riikide seaduste eeskujul ja pakub laevameestele küllaldast kindlustust. Laevaomanikud on veendumuses, et Eesti laevasõidu üldhuvid selle all rängalt kannatavad, kui merimeeste kindlustuse küsimuses praegusest olukorrast, kus säärase kindlustus üldse puudub, ühe hoobiga karatakse üle teise äärmusse.

Kaubandus-tööstuskoja poolt esitati 23. okt. l. a. teedeministrile selles küsimuses märgukiri, millest selgub, et koda asub samal seisukohal kui laevaomanike organisatsioonidki, nimelt et merimeeste kindlustamist õnnetusjuhtumite vastu tuleb üldiselt tervitada, kuid vastuvõtmatu on kindlustuse teostamine tööstusliku töö seaduse alusel, nagu nägevat ette uus kava. Sellega pandaks Eesti laevasõidule peale suuremad kohustused kui on maksmas sel alal Skandinaavia riikides. Ka jääksid säärase kindlustuse korra juures laevasõidu ringkonnad eemale kindlustust teostavast ühingust, mis merimeeste kindlustuse iseloomu arvestades oleks praktiliselt vastuvõtmatu.

Koda soovib ka omalt poolt kindlustust teostada 18. apr. s. a. koja poolt esitatud seaduse eelnõu järgi, mis välja töötatud Skandinaavia riikide seaduste eeskujul, mis annab merimeestele küllaldase kindlustuse ning lahendab ka ühtlasi terve rea teisi praktilisi küsimusi.

Alkoholiliste jookide tarvitamisest kauplusega ühenduses olevas elukorteris.

Väga sageli tuleb ette juhtumeid, kus väikekaupluste pidajaid karistatakse aktsiisiseaduse § 1127 järgi rahatrahviga seepärast, et nad oma elukorteris on lasknud kas tuttavail või sugulasil, ajal, millal kauplus juba on suletud, perekondliku sündmuse pühitsemisel või muidu külaliste vastuvõtul, juua alkoholilisi jooke.

Meie väikekauplused on enamasti kõik ühenduses kõrvalasetsevate eluruumidega, mis on kaupmehe elukorteriks. Kui nüüd kaupmehe perekonnale tuleb külla mõni sugulane või tuttav, siis

väikekaupmees oma eluruumis ei saa karistuse kartusel tarvitada mingisuguseid alkoholilisi jooke, nagu ei olekski ta samasugune kodanik nagu iga teine, kes maksab oma maksud ja oma elukorteris on õigustatud jooma või mitte jooma, nagu ta ise seda soovib. Kui seadusega tahetakse keelda alkoholiliste jookide tarvitamist elukorteris (mitte müügi otstarbel), siis on see ühe osa kaupmeeste õiguste kitsendamine ja seega ebaõiglane.

Eriti keeruliseks muutub seisukord uue sea-

duse jargi, kus väikekauplustel on lubatud müüa alkoholilisi jooke, ja kahtlemata võivad siin tulevikus tekkida vastolud aktsiisiseaduse paragraafidega, ilma et kaupmehed teaksid endil süüd olevat.

Selles mõttes on tarviline, et valitsusvõimud selle seaduse kohta võtaksid leplikuma seisukoha ja teeksid selle üldiselt teatavaks, mis kahtlemata hoiaks ära sel alal tekkida võivaid arusaamatusi.

Alkoholiliste jookide tarvitamise keeld eluruumides võiks ehk olla maksev kaupluse lahtioleku ajal, kui see on nii vajaline, kuid lubatagu jooke

tarvitada eluruumis ajal, millal kauplus juba on suletud.

Ühenduses sellega kergib üles ka küsimus, kas väikekauplus, kus on müügil alkoholilisi jooke, tohib ukse kaudu olla ühenduses eluruumidega või mitte.

Niikaua kui aktsiisiseaduse § 1126 on praegusel kujul maksev, kus on ette nähtud joomise keeld alkoholiliste jookide müügi asutuste kõrvalruumides, soovitame kaupmeestele hoiduda alkoholiliste jookide tarvitamisest kauplusega ühenduses olevais eluruumides.

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1) Välispool apteeke müügile lubatud ravimite nimestik.

Haridus- ja sotsiaalministeeriumi tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse poolt määratakse „Vabamüügi apteekide korra ja tegevuse seaduse“ § 6 (R. T. 27 — 1934) alusel kindlaks välispool apteekide müügile lubatud ravimite nimestik.

Tähendatud nimestik, mis on ilmunud „Riigi Teatajas“ nr. 84 — 1934. a., tõmbab üsna kitsad piirid lihtsate hädaohutute ravimite ja preparaatide vabamüügile välispool apteekide ja registreeritud rohu- ja värvikauplusi, mis laseb oletada, et siin nimestiku koostamisel pole küllaldaselt silmas peetud laia tarvitajaskonna huve.

Küsimuse selgitamiseks, millised ravimid ja preparaadid võiksid tulla vabamüügile ja millised tohiksid olla müügil vaid apteekides või registreeritud rohu- ja värvikauplustes, korraldati hiljuti Kaubandus-tööstuskojas apteekide, laboratooriumide, rohukaupluste ja väikekaubanduse esindajate ühiseid nõupidamisi, kuid neil nõupidamistel ei suudetud tulla mingisugustele kindlatele kokkulepetele, kuna kerkisid esile ägedad vaidlused apteekide esindajatega, kes nõudsid enestele ainuõigust ka kõige lihtsamate ja hädaohutumate ravimitega ning preparaatidega kauplemises, millised mujal maailmas on rahvale kättesaadavalt vabamüügil.

Samasugust seisukohta näib väljendavat ka ülalmainitud välispool apteekide müügile lubatud ravimite nimestik, kus isegi sääraseid ained, nagu peenestatud kaneel, peenestatud sidrunikoor jne., tohivad vabamüügil olla vaid kinniseis pakendeis ja neid ei saa tarvitaja osta koloniaal-ega toidukauplusest lahtiselt ja ostjale soovitavas

kvantumis, vaid ainult sel määral, nagu need ained kinniseis pakendeis on müügile saadetud. Ometi pole peenestatud kaneel ja sidrunikoor ainult ravimid, vaid perenaised tarvitavad neid ka vürtsidena toitulede lisamiseks, mispärast need ained peaksid olema kättesaadavad igasuguses soovitavas hulgas.

Niisama otstarbetu on lubada vaseliini ja potasit müüa vaid apteekides ja rohu- ning värvikauplustes, kuna neid aineid nõutakse väga palju ja vaseliini saadetakse müügile ka kinnistes pakendites-tuubides. Siin oleks tarvis olnud laia tarvitajaskonna huvidele vastu tulla ja lubada neid aineid müüa vabalt.

2) Trahteriäri seaduse täiendamise ja muutmise seadusega (R. T. 86 — 1934), mis hakkas maksma 12. oktoobrist s. a., muudeti trahteriäri seadust (VSK XII k. II j.), täiendades selle § 27¹ selles mõttes, et ohvitseride ja üleajateenijate kogude ning sõdurite ja kaitseliidu kodude einelaud ei kuulu trahterimaksu alla linna-ega muude omavalitsuste kasuks, kui tähendatud einelaudu kasutavad nende kogude tegev- ja toetajad liikmed, nende poolt kaasatoodud külalised, kogude alatised külalised ja, pidustuste puhul, mis korraldatakse nende kogude poolt, ka pidustustele kutsutud külalised.

3) Teadaanne Eesti ja Soome kaupade päritolunimistuste asjus. Välisministeerium teatab, et 18. oktoobril 1934 Tallinnas vahetatud sellekohaste nootidega sõlmitud vastastikusel kokkuleppel jääb ära Eesti ja Soome kaupade päritolunimistuste legaliseerimise nõue alates 21. oktoobrist 1934.

Äride register.

oktoobri esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Elvine Adams, Tallinn, Nunne 11, juukse-
tööstus.
2. Voldemar Adams, Saue v., Jälgimäe as.,
savitööstus.
3. Arthur Alla, Tallinn, Väike-Ameerika 26,
turbamüük.
4. Söögimaja „Silvi“, Alvar Anni, Tallinn,
Viru 6.
5. Johan Antsov'i jahuveski, Vana-Antsla v.
6. Albert Bachverk, Rakvere, Vaksali 28,
pagari-kondiitriäri.
7. Hilda Birken, Tallinn, Luise 13, toiduai-
nete- ja piimakauplus.
8. Abram Blumberg, Viljandi, Kauba 5,
puutrelalitöökoda (peamiselt piipude valmis-
tamine).
9. Feodosia Dolgošev, Kallaste al., Tartu
29, talurahvatarvetekauplus.
10. Jaan Epro, Põltsamaa, Lossi 27/29, ölle-
ladu.
11. Guri Gilevič, Tallinn, Bekkeri tehas
4—24, ehitusettevõtte.
12. Pansion Hasenjäger, Narva-Jõesuu, Aia
nr. 5, äripidaja Irma Hasenjäger.
13. Ferdinand Hermann, Undla v., Kadrina.
laualõikus.
14. Elvine Hodakovsky, Tallinn, Suur-
Kompassi 12, toiduainetekauplus.
15. Leonhard Indus, Tallinn, Villardi 33, täp-
se optika töökoda.
16. Lea Inovlotzky, Tartu, Aleksandri 6,
naisterahva kübara äri; prokurist Jenny
Inovlotzky.
17. Hans Jako, Viljandi, Tartu 16, toiduaine-
tekauplus.
18. Juhannes Jakobson, Rakvere, Tallinna 57,
puuhoov; prokurist Karl Lauri.
19. Elvine Jalakas, Tapa, Lai 8, restoraan.
20. Juhan Juul, Viljandi, Väiketuru 7, mööbli-
tööstus.
21. Pansion Anna Jürgenson, Narva-Jõe-
suu, Mere 3.
22. Meta Jürjev, Tallinn, Vene-Balti tehas 9,
lihakauplus.
23. Marie Kalinov-Schmakov, Rakvere,
Tallinna 27, pudukauplus.
24. K.-m. „Gentleman“, H. Karschen-
stein ja Ko., Tallinn, Viru 23, vihmakuu-
bede ja jalanõude kauplus Tallinn, Harju 34,
valmisriietekauplus; Tallinn, Siiversi 3, vih-
makuubede-tööstus; usaldusühing, täisosanik
Haim Karschenstein, osakapital Kr. 5.000.—.
25. Kudumistööstus „Laine“ Julius Kass,
Tartu, Narva 23.
26. Helene Keernik, Viljandi, Lossi 24, käsi-
töökauplus.
27. Adolf Klaamas, Kodusoo v., Ranna saa-
rel, toiduainetekauplus.
28. Kullamaa Telliskivitehas Elmar
Koll, Vaikna v.
29. Anete Krape, Tapa, Jaama 10, koloniaal-
kauplus.
30. A. ja J. Krutop, Tallinn, Laadaplats 197,
jalanõudekauplus; täisühing, täisosanikud
Aleksander Krutop ja Johannes Krutop, osa-
kapital Kr. 200.—.
31. Anette Kuningas, Pärnu, Aia 23, toidu-
ainetekauplus.
32. Nikolai Kunts, Valga, Kesk 29, saapa-
kauplus.
33. Nikolai Konigsfest, Kuresaare, Lossi 5,
päevapildistamine.
34. Soome Riidekauplus J. Laane &
A. Mutt, Tallinn, Estonia all 13, riidekaup-
lus; täisühing, täisosanikud Johan Laane ja
Aleksander Mutt, osakapital Kr. 2.000.—.
35. Võõrastemaja „Tapa“ Martha Lange-
berg, Tapa, Jaama 1.
36. Elfriede Leisson, Viljandi, Uueveski tee
nr. 1, toiduainetekauplus.
37. Pauline Lemberg, Rakvere, Tallinna 22,
rohu- ja värvikauplus.
38. Karl Liebert, Vana-Antsla v., jahuveski.
39. Jalanõudekauplus „Odav“ Ell Lill,
Pärnu, Jänesselja 4.
40. Liina Lorop, Viljandi, Tartu 74, toiduai-
netekauplus.
41. Pansion Martin Lugenberg, Narva-
Jõesuu, Karja 10.
42. Harry A. Malm, Tallinn, Harju 30—6,
kuulutuste vahetalituse kontor.
43. August Meinhardt, Nõmküla v., Uude-
küla, jahuveski.
44. Aleksander Mesila, Tallinn, Kuu 3—1,
maiusainete müük autost.
45. Liisa Mikalai, Viljandi, Uueturu 10, toi-
duainetekauplus.
46. Marie Mikiver, Loksa, segakauplus.
47. Juhan Mirka, Loodi v. ja Suur-Kõpu v.,
metsatööstused.
48. Edith Mölder, Kõnnu v., Loksa, pansion.

49. Johannes M ühlberg, Rakvere, Karja 5, toiduainetekauplus.
50. Juan M äekask, Kärul., koloniaal- ja toiduainetekauplus.
51. Hendrik Nael, Pärnu, Roheline 14, toiduainetekauplus.
52. Karl Neumann, Tallinn, Vase 7, toiduainetekauplus.
53. Dimitri Nikolajev, Tallinn, Poska 25, juhuslike asjade kauplus.
54. Boris Noormets, Tallinn, Prii 12, liha-kauplus.
55. Ella Normann, Tapa, Lai 6, kübaratööstus.
56. Kino „Mars“, Anna Paris, Tallinn, Hospidali 2-a.
57. Seebitööstus Heinrich Pavel, Tallinn, Lubja 7-a.
58. Johan Peterson, Viljandi, Väike 11-b, toiduainetekauplus.
59. Ferdinand Pill, Pärnu, Jannseni 32, pagariäri.
60. Linda Poti, Tallinn, Kopli 18, kirjutusmaterjaali- ja pudukauplus.
61. Marie Prinstal, Tallinn, Laadaplats 61, valmisriietekauplus.
62. Aliide Proosa, V.-Roela v., Roela k., segakauplus.
63. Julius Raud, Tapa, Jaama 4, rohu-, värv- ja kosmeetikakauplus.
64. Jaan Rebane, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 16, vanade metallide kauplus.
65. Peeter Rebane, Tallinn, Vaksali pst. 3, puuhoov.
66. Ado Reier, Viljandi, Vaksali 15, toiduainetekauplus.
67. Elfriede Reiman, Tallinn, Jaani 6, jalanõudekauplus.
68. August Reiner, Rakvere, Sepapaja 26, toiduainetekauplus.
69. Gerda Rennenkampfi turbatööstus, Rakvere paemurd.
70. Korsetiateljee „Henny“ Henriette Ridma, Tallinn, Müürivahe 16.
71. Hans Roosmann, Väätša v., Väätša k., segakauplus.
72. Balti jaama raamatukapp Aleksander Rosalk, Tallinn, Balti jaam.
73. Herbert Rotmann, Jõhvi, Tartu 5, toiduainetekauplus.
74. Aleksander Ruul, Viljandi, Ilmarise 1, mehhaanikatöökoda.
75. Aleksander Saar, Kuigatsi v., Mägiste raudteejaama juures, segakauplus.
76. August Saaroks, Tallinn, Laadaplats 23, pruugitud raadiotarvete kauplus.
77. Lasteriiete kaubamaja „Salon Baby“ R. Saltsmann ja A. Stepanova-Dürr, Tallinn, Valli 4-a, lasteriiete kauplus, täisühing, täisosanikud Rahil-Lea Saltsmann ja Antonina Stepanova-Dürr, osakapital Kr. 1.000.—.
78. Brigitte Saul, Pärnu, Jannseni 24, toiduainetekauplus.
79. Pansion „Benita“ Klaudia Serebrjakova, Narva-Jõesuu, Vabaduse 40.
80. Leena Tallikas, Rakvere, Vaksali 12, toiduainetekauplus.
81. Johanna Tamjärv, Püssi jaama juures, õllekauplus.
82. Arved Taube, Riguldi v., Riguldi as., jahuveski.
83. Johannes Teras, Rakvere, Tartu 48, toiduainetekauplus.
84. Anna Timmermann, Viljandi, Uus 16, toiduainetekauplus.
85. Elise Tõhk, Viljandi, Uku 3, toiduainetekauplus.
86. Oskar Varev, Tallinn, Vilmsi 52, toiduainetekauplus.
87. Alfred Varjun, Aakre v., jahuveski.
88. Karl Varrak, Vastseliina v., jahuveski.
89. Alma Vedler, Valga, Riia 4, naisrätsepatöökoda.
90. Herbert Vesiloik, Tallinn, Tehnika 7, toiduainete- ja piimakauplus.
91. Alexander Wienecke, Haapsalu, Poska pst. 6, pansion.
92. Erika Zimmermann, Tallinn, Endla 2, pagariäri.

Registreeritud muudatused:

1. Aleksander Aleksejevi koloniaal- ja kodumaa veinide kauplus asub Narvas, Peeti plats 3 (varem Posti 55).
2. „A. M. Anderson“, Tallinn, Sõja 44, kalakonservitööstus, avatud plekk-karbitööstus.
3. Gene Balak'i pesu-, õmblus- ja tikandustöötuba asub Tallinnas, Estonia pst. 13—8 (varem Tatar'i 12—3).
4. Kurt Dehn'i viljasaadusteäri asub Rakveres, Jaama pst. (varem Tallinnas, Siimoni 2).
5. Eduard Donald'i mööbliäri asub Tallinnas, Narva mnt. 9 (varem Narva mnt. 8).
6. Ida Ehrmann, Tallinn, Allika 10, toiduainete- ja piimakauplus, avatud õllemüük.
7. Feodor Filipov on lõpetanud Lehtse vallas Aegviidus asunud teise koloniaalkaupluse, peab edasi samas kohas asuvat kolo-

- niaal- ja pudukauplust firma all „Segakauplus „Koondu“ F. Filipov“.
8. Metsatööstus J. B. Goldberg, Tartu, Jõe 15; Nõmmel, Pärnu mnt. 41, asunud ehitusmaterjalide ladu likvideeritud.
 9. Paul Hammelmann'i toiduainetekauplus asub Tallinnas, Koidu 104 (varem Koidu 114).
 10. Richard Jürgenson, elusloomade ja liha ost-müük, firma asukohaks (äripidaja elukoht) on Viljandis Vaksali 14 (varem Põltsamaal).
 11. Linda Kaberi, Tallinn, Kotsebue 16-a, perekonnanime muutmiselega on muudetud firma nimetus järgmiselt: „Kassakappide- ja kaalutööstus L. Möller“.
 12. Jaan Kaise'i toiduainete-, piima ja õllekauplus asub Tallinnas, Weizenbergi 13 (varem Weizenbergi 27)
 13. Johannes Kanstein on avanud Tallinnas, Vase 1, lihakaupluse (peab edasi Tallinnas, Laadaplats 187, saapakauplust).
 14. Miralda Karlson jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Luha 20, puude- ja turbamüügi.
 15. Frieda Kleemkul'i pudukauplus asub Tallinnas, Õle 41 (varem Õle 37).
 16. Richard Kleemkul (Klemküll) jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Õle 41—1, higilappidetööstuse.
 17. H. Kraack & Ko., Tallinn, Suur-Roosikrantsi 15, osakapital suurendatud Kr. 8.000-ni.
 18. Miina Kuur jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Kaevu 7, toiduainetekaupluse.
 19. Mikkel Kärm'i lihakauplus asub Tallinnas, Jõe 21 (varem Lille 15).
 20. Aktsiaselts Tartu Metallivabrik G. & H. Lellep, Tartu, juhatuse liikmeiks on Jüri Nuut, Jaan Kühle ja Karl Peegel.
 21. Aktsiaselts „Lippa Auruveski“, Raiküla v., juhatuse liikmeiks on Jüri Veedemann, Evald Veedemann, Mart Suknin, Jaan Novei, Bernhard Suknin.
 22. Jaan Märka jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kivimurru 20, lihakaupluse.
 23. A. Naap & J. Horn, Tallinn, Estonia all 3, riide- ja pudukauplus, avatud osakond Tallinnas, Valli 10.
 24. Alide Nigul jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kunderi 8, toiduainetekaupluse.
 25. Amanda Paarti toiduainetekauplus asub Tapal, Lai 11 (varem Lai 9).
 26. Jaan Pagarfeldt'i lihakauplus asub Tallinnas, Uus-Maailma 5 (varem Kesk-Luha 10-a).
 27. Eduard Puud jätkab äritegevust, avades Kohila v., Pahlka as., segakaupluse.
 28. Korvmööbli- ja korvitööstus E. Ree ja A. Viemann, äri Tallinnas, Väike-Karja 1, tööstus Vene 10, lahkunud täisosanik Aleksander Viemann, ainuisiklikuks äripidajaks jääb Ervin Ree, kes tegutseb firma all „Korvmööbli- ja korvitööstus Ervin Ree“.
 29. Marie Saarela pruugitud mööbli äri asub Tallinnas, Paldiski mnt. 18—2 (varem Vaksali pst. 8).
 30. A.-S. Sakala Pank, Viljandi, maksujõuetuks tunnustatud, majandusministri otsusega likvideerimine pandud Pikalaenu Panga peale.
 31. Anette Sauenberg jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 273, toiduainetekaupluse.
 32. Alexander Schulze agentuuräri asub Tallinnas, Imanta 15 (varem Rataskaevu 24).
 33. Kaubamaja „Lasar Selmanovitsch ja Poeg“, Tartu, Söögiturg 3, koloniaalkaupadega kauplemine, avatud Tallinnas, Narva mnt. 10, import-eksportäri.
 34. Kaubamaja Oscar Stude, Tallinn, kollektiiv-prokuura antud Arnold Muldau'le ja Paul Treumann'ile.
 35. Aleksander Suidt'i mehhaanika- ja nikeldamistööstus asub Tallinnas, Toompuiestee 15 (varem Maneezi 4).
 36. Roman Tiismann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Falkpargi 18-a, toiduainete- ja piimakaupluse.
 37. Osühisus „Tubak“, Tallinn, Poska 13—1, likvideerimiskomisjoni liikmeiks on Robert Schulmann (esimees), Endel Sihver, Valter Bresinsky, Erich Schultz ja Michael Jack.
 38. Priidik Veinberg'i lihakauplus asub Tallinnas, Veerenni 17 (varem Polgu 2).
 39. Anna Viilup'i toiduainetekauplus asub Valgas, Kesk 2 (varem Lai 11).
 40. Julius Vilippus'e toiduainete- ja piimakauplus asub Tallinnas, Koidu 114 (varem Uus-Maailma 1).
 41. Richard Väljaots jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Narva mnt. 39, toiduainetekaupluse.
- Tegevuse lõpetamine registreeritud:**
1. Johannes Alango, Tallinn, Koidu 104, toiduainete- ja piimakauplus.
 2. Söögimaja „Silvi“, Eva Birken, Tallinn, Viru 6.

Teadaanne

Alates 20. oktoobrist 1934. a.

diskonteerime vekseid

6 $\frac{1}{2}$ % aastas.

kusjuures vekslite uuendamisel arvestatakse endiselt 7% aastas.

Hoiusummadelt maksame:

jooksval arvel	3%	aastas
hoiukassa arvel	4%	„
tähtajaga 6 kuud	4%	„
„ 12 kuud	5%	„

A.-S. Eesti Laenupank
Ü. K. Eesti Rahvapank
A.-S. Krediit Pank
A.-S. G. Scheel & K-o
A.-S. Tallinna Aktsia Pank
A.-S. Tartu Pank

3. August Danilov, Keila v., Klooga-Laulasmaa, pagariari.
4. August Dubas, Tallinn, Jaani 6, saapaja segakauplus
5. Sinaida Grossberg, Tallinn, Falkpargi 18-a, toiduainetekauplus.
6. Dagmar Eberhardt, Tallinn, Jakobsoni 24, pudukauplus.
7. Eugenie Gerberson, Parnu, Rüütli 40, kübara- ja käsitöödekauplus.
8. Käthe Hoyningen-Huene, Pärnu, Kuninga 15, soogimaja.
9. Elisabeth Jansen, Tallinn, Tehnika 7, toiduainete- ja piimakauplus.
10. Anna Kand, Tallinn, Valgevase 8, toiduainetekauplus.
11. Liisa Kants, Pärnu, Riia 115, toiduainete-kauplus.
12. „Gentleman“ H. Karschenstein, Tallinn, Viru 23, kummikaupade äri, ja Tallinn, Siiversi 3, vihmakuubede tööstus.
13. Valmisrieteäri „Moela“ H. Karschenstein, Tallinn, Harju 34.
14. Feliks Karu, Tallinn, Luise 13, toiduainete- ja piimakauplus.
15. Adolf Keernik, Viljandi, Lossi 24, moeja pudukauplus.
16. Mart Kranig, Vastemõisa metskond, metsatoöstus.
17. Maali Kullama, Rakvere, Pikk 16, liha-kauplus.
18. Martin Kõverik, Pärnu, Karja 39, toiduainetekauplus.
19. Aliide Lung, Tallinn, Narva mnt. 39, toiduainetekauplus.
20. Joosep Matzkin, Parnu, Rüütli 22, tubaka- ja koloniaalkauplus.
21. Georg Megel, Nõmme, Kaevu 7, toiduainetekauplus.
22. Veronika Mesilane, Parnu, Rahna 1 toiduainetekauplus.
23. Aleksander Mutt, Tallinn, Narva mnt. 18, koloniaalkauplus.
24. Julie Märka, Tallinn, Kunderi 8, toiduainete- ja piimakauplus.
25. Anna Nõges, Tallinn, Suur-Kompassi 12, toiduainetekauplus.
26. „Mimosa“ Alma Parts, Viljandi, Lossi 22, lille- ja aiasaaduste müük.
27. Juuli Pichen, Rakvere, Malmi 20, toiduainetekauplus.
28. Jüri Pill, Heimtali v., Raudna, saeveski.
29. Johannes Randmer, Tallinn, Vilmsi 43-a, toiduainetekauplus.
30. Kütteainetemüük Elfriede Reiman, Tallinn, Paldiski mnt 26.
31. Moeäri „Helmet“ A. Rückenberga & Ko., Tallinn, Narva mnt. 19.
32. Elvine Semidor, Tallinn, Vase 7, toiduainetekauplus.
33. Peeter Teinberg, Abja-Paluoja, toiduainetekauplus.
34. Alvine Tenneberg, Tallinn, Vene-Balti tehas 9, lihakauplus.
35. Emilde Tromp, Tallinn, Kopli 18, kirjutusmaterjaali- ja pudukauplus.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Tartu Kaupmeeste Ühisus 15 aastat vana.

27. oktoobril s. a. sai Tartu Kaupmeeste Ühisus 15 aastat vanaks. Sel puhul korraldas ühing oma liikmeile piduliku aktuse ja koosviibimise, kus öeldi rida tervitusi, muude hulgas ka Kaubandus-tööstuskoja poolt.

Ühisus asutati Tartu Kaupmeeste Seltsi nime all, mille põhikiri leidis kinnitamist 5. aug. 1919. aastal Seltsi asutajad liikmed olid J. Adamson, R. Brett, J. Hermann, J. Kuhhi, J. Kurrikoff, J. Raudsepp, V. Raudsepp ja G. Roht.

Ühisusel on suuri teeneid Tartu kaupmeeste kutsehuvide kaitsmisel ja ka osalt nende ainelise seisukorra eest hoolitsemisel. Palju on tehtud ka kaupmeeste silmaringi laiendamiseks kursuste ja loengute korraldamise näol.

Soovime, et Tartu Kaupmeeste Ühisusel ei puuduks energiat ja head tahet edukaks töötamiseks sel alal tulevikuski.

Akordiseaduse eelnõu ministritevahelises komisjonis.

Konkursi ärahoiu kokkuleppe või n.-n. akordiseadus on kaalumisel ministritevahelises komisjonis, kuhu kuuluvad kohtuminister, majandusminister ja põllutöõminister.

Eelnõu näeb ette, et võlgnik võib konkursi ärahoidmiseks paluda enne maksujõuetuks tunnistamist konkursi ärahoiu kokkuleppe toimetust. Seadus võimaldab kõigepealt leppida võlausaldajatega kokku endi vahel. Kui aga mõned nendest teevad kokkuleppeks takistusi, siis võib pöörduda kohtu poole. Alles siis, kui kokkulepet ei saadud ka kohtu kaasabil, tuleb avamisele konkurs.

Kaubahinna tasumine veksliga Eesti-Saksa maksuvahekordades.

Vastava ringkirjaga Reichsstelle für Devisenbewirtschaftung lubab uuesti ja esialgu katsetiselt tarvitada saksa importööri vekslit Eestist ostetud kaupade tasumiseks. Kui vekslit andmiseks on nõutud eriluba (Einzelgenehmigung), siis vastav otsus (Genehmigungsbescheid) peab olema kas vekslile märgitud või selle külge kinnitatud. Veksel peab pealeselle kandma märkust: „Zahlbar im Wege des Verrechnungsabkommens mit Estland“. Kui veksel antakse üldise deviisiloo (allgemeine Genehmigung) põhjal, siis tuleb sellele märkida Genehmigungsbeseidi number ja selle väljaannud asutuse nimetus. Niisuguste vekslite tasumiseks Eesti Panga arve kaudu riigipanga juures pole erilist luba vaja.

Kui Eesti eksportöör diskonteerib vekslit mõnes Saksa pangas, siis vajab viimane diskontokrediidi saamiseks eriluba; viimane antakse ainult tingimusel, et väljamaksud sünniksid riigipanga kaudu saksa markades või võimaluse järgi eesti kroonides. Inkassoks mõne Saksa panga kaudu pole eriluba vaja.

Soome kartulisaak.

Põllutöoministeeriumi Statistika Büroo kokkuvõtete järgi kujuneb kartulisaagi suurus käesoleval aastal 10.500.000 künnendiktonnile eelmise aasta 12.817.509 künnendiktonni asemel või vähemaks 230 milj. kg võrra. Saagi vähenemise põhjuseks on õige laialdane kartulikatk.

Eesti laevade liikumine 23. oktoobril.

A.-s. Tallinna Laevaühisuse laevad:		M.-pl. Apollo	— väljus 19. okt. Leningradist metsaga Kopenhaageni.
A.-l. Kajak	— väljus Maksalahtist propsidega Calais'sse.	„ Venus	— jõudis 17. okt. metsaga Kieli.
„ Maret	— väljus Uurast 18. okt. metsamaterjaaliga Londoni.	Käsmu Laevaomanike laevad:	
„ Piret	— väljus Helsingist Uurasse metsa laadima West Hartlepooli.	A.-l. Maia	— saabus 19. okt. Ghenti.
„ Sulev	— jõudis 18. okt. propsidega New-Porti.	„ Sigrid	— väljus 20. okt. Tallinnast Kingslynni.
„ Torni	— laadib propse Tallinnas Antwerpeni jaoks.	„ Nemrac	— saabus 21. okt. metsamaterjaaliga Hulli.
„ Kalev	— jõudis Methilli süsi laadima.	„ Lenna	— väljus 22. okt. Bayonne'st Barry.
„ Mall	— väljus 26. okt. Amsterdamist Leningradi vilja laadima.	„ Minna	— saabus 24. okt. Tallinna, kus laadib tselluloosi Londoni viimiseks.
„ Mai	— väljus 18. okt. Pärnust metsaga Dundeesse, sealt timecharterile.	„ Linda	— saabus 24. okt. Londonist Bilbaoosse.
„ Mari	— väljus 24. okt. Ventspillist metsaga Londoni.	„ Hilda	— saabus 22. okt. Randersi, kust pärast tühjendamist sõidab Narva-Jõesu metsa laadima Great Yarmouthi.
„ Pakri	— tühjendab metsalaadungit Hullis.	M.-pl. Merilind	— saabus 18. okt. Aabenraasse.
„ Järvamaa	— tühjendab metsalaadungit Rotterdamis.	„ Elna	— väljus 16. okt. Uurast Odenesse.
„ Kai	— väljus 18. okt. Pärnust metsaga Grangemouthi, sealt timecharterile.	P.-l. Tormilind	— jõudis 19. okt. Tuborgi.
„ Kodumaa	— väljus 22. okt. New Castlest Tallinna süte ja koksidega.	„ Anette	— väljus 8. okt. Kotkast Horsens'i metsaga.
M.-l Läänemaa	— Tallinnas dokis.	„ Elfriede	— jõudis 18. okt. Kopenhaageni.
„ Virumaa	— tühjendab metsalaadungit Guernseys.	„ Signe	— saabus 19. okt. Kopenhaageni.
		A.-l. Kotkas	— saabus 24. okt. Aarhusi.
		„ Romeo	— väljus 24. okt. Loviisast Great Yarmouth'i.
		„ Julia	— saabus 23. okt. Leningradi.

E. Bergmann ja Ko. laevad:

A.-l. Koidula	— remondis Kristiansandis, sõidab välja 30. okt. Cardiffi.
„ Keila	— teel Cardiffi, sealt Jakobstadt'i paberipuid laadima.
„ Ellind	— jõudis 23. okt. Yxpilla paberipuude järele Roueni viimiseks, sealt L.-Soome.
„ Liina	— väljus 23. okt. Rouenist Kemi plankude järele Garstoni jaoks, sealt Vahemerre.
„ Lembit	— lossib Dieppe'is, sealt Leningradi plankude järele Bremeni jaoks.

A.-s. Merilaid ja Co. laevad:

A.-l. Naissaar	— lossib propse Port Talbotis, sealt Lissaboni sütega.
„ Merisaar	— laadib soola Torroviejeias Hispaanias, sealt Tallinna.

O.-ü. „Kalanduse“ laevad:

A.-l. Eestirand	— laadib metsa Oulus Inglismaa jaoks.
„ Põhjarand	— teel Rootsist Jaagurahule kive laadima.
M.-pl. Agathe	— teel Inglismaale soolalaadungi järele Tallinna jaoks.

A. Kalmi laevad:

A.-l. Begonia	— jõudis 24. okt. Londoni metsamaterjaliga Kotkast.
„ Margo	— Tallinnas remondis.

A.-s. Eesti Laevanduse laevad:

A.-l. Nautic	— Imminghamis remondis.
--------------	-------------------------

J. Martinsoni laevad:

A.-l. Nora	— laadib suhkrut Londonis Tallinna jaoks.
------------	---

Tolliteateid.

Tollipeakomitee otsuseid.

Avaldatakse teadmiseks tollipeakomitee otsus:

I. A. Sisseveotariifis.

Kauba kirjeldus: Valgustustundelised filmid fotograafilisteks ülesvõteteks paberist.

Tollinõukogu otsus: Määrata kaup. t. t. § 177 p. 2-k alla kuuluvaks kui valgustundeline päevapildipaber.

Tollipeakomitee otsus: Tunnistada kaup t. t. § 169 p. 4-a alla kuuluvaks kui valgustundelised filmid fotograafilisteks ülesvõteteks järgmistel põhjustel:

T. t. § 169 p. 4-a on ette nähtud filmid fotograafilisteks ülesvõteteks, kusjuures ei ole ära

määratud, missugusest materjalist need filmid peavad olema, millest järeldub, et nad võivad olla ka paberist.

T. t. 177 p. 2-k on nimetatud valgustundeline päevapildipaber, ka postkaartidena, kuna filmi siin nimetatud ei ole.

Vaidluse all olev kaup esitatud proovi järgi kujutab enesest paberist filmi fotograafilisteks ülesvõteteks, s. o. negatiivide valmistamiseks. Ka kauba valmistaja nimetab seda kaupa filmiks, nagu pakendil olevast pealkirjast nähtub.

Kõigest sellest järeldub, et kõne all olev kaup kuulub t. t. § 169 p. 4-a alla.

(T. P. K. otsus nr. 753 — 30. VIII 1934. a.)

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba	sh. 29/9
Rosario Santa Fe	21/3
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg.	—
Good Canadian	sh. —
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg.	sh. —
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg.	sh. —

Linad, olf. per tn.

Livonian, Basis Risten	£ —
Tows, Soviet	—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri	sh. 88/—92/—
Daani	90/—

Hollandi	sh. 87/—
Eesti	” 85/—
Rootsi	” 86/—
Poola	” 94/—

Munad — 120 kg.

Inglise	sh. —
-------------------	-------

Võl.

Daani	” —
Eesti, Manchester	” 80/—
Lätti	” —
Leedu	” 74/—
Siberi	” 75/—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

		Kroonid.			Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.			Suhkur, peenike, valge, Saksa · 100 kg.	—	
Püülijahu:			„ „ „ Inglise · „	41.75—42.25	
Rukkipüül patent (à 50 kl.) · · · · ·	100 kg. —		„ „ „ Poola · „	—	
„ „ harilik · · · · ·	„ 20.—		Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		
„Eesti Parem“ saiajahu · · · · ·	„ 33.—		Irboška ja Narva · · · · ·	3.20	
„Kalev“ · · · · ·	„ 25.—		Sool, lahtine, Saksa, Tallinn · · · · ·	3.00	
„Kungla“ · · · · ·	„ 23.—		„ „ Inglise · · · · ·	3.00	
„Sampo“ · · · · ·	„ 16.—		Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	—	
Manna · · · · ·	„ 32.—		„ „ „Matfulls“ · · · · ·	—	
Granular · · · · ·	„ 30.—		„ „ „Fulls“ · · · · ·	—	
Saiajahu poolsõre · · · · ·	„ 32.—		„ „ Šoti „Spent“ · · · · ·	—	
„ „ sõre · · · · ·	„ 33.—		„ „ „Matties“ I s. · · · · ·	32.00—36.00	
Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg. —			„ „ „ „ II s. · · · · ·	—	
„ „ sõre, Ameerika ja inglise „ —			„ „ „Matfulls“ · · · · ·	36.—38.—	
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki · · · · ·	12.20—13.—		„ „ „Islandi, o/ü. Kalandus 1/1	—	
rukkipüül · · · · ·	20.—		„ „ „ „ 1/2 „ · · · · ·	—	
nisu, pehme —			Liha, sea, I sort · · · · ·	1 kg. 0.35—0.45	
sõre · · · · ·	16.00—34.—		Liha, looma, I sort · · · · ·	0.20—0.41	
Kaerahelbed (Herkulo) · · · · · 1 kg.	0.29		Õlikoogid, linaseemne · · · · ·	100 kg. —	
A/S. Rotermani teh.			Jahu, päevalille · · · · ·	—	
Jahud: rukki · · · · · 100 kg.	12.50		Segajõutoit I sort · · · · ·	—	
„ „ „ püül · · · · ·	19.—		„ „ II sort · · · · ·	—	
„ „ nisu, pehme — sõre · · · · ·	16.60—39.—		Sojatangud · · · · ·	—	
Nisu, Eesti · · · · ·	14.00—15.00		Nisukliid · · · · ·	—	
„ külvi, suvi „Rubin“ · · · · ·	—		Maapähklikoogid · · · · ·	—	
Rukis, Eesti, · · · · ·	10.00—10.50		Puuvillane riie, Bjas, netto · · · · ·	mtr. 0.49.50—0.62.25	
Kaerad, toidu, Eesti · · · · ·	6.75—7.00		„ „ „ Mitkal „ · · · · ·	0.36.50—0.47.50	
Odrad, õlle, Eesti · · · · ·	12.50—13.50				
„ toidu, Eesti · · · · ·	8.00—9.00		Lina, ristna R · · · · ·	98.00 95.00	
Herned, peluskid, külvi · · · · ·	—		hoffsdreiband HD · · · · ·	89.00 86.00	
Riis, Burma II · · · · ·	43.50—44.—		dreiband D · · · · ·	80.00 77.00	
Kartulid, söögi · · · · ·	—		ordinäärdreiband OD · · · · ·	71.00 68.00	
„ piirituse · · · · ·	1.30—1.80		liivi-ordinäärdreiband LOD	62.00 59.00	
„ vabriku · · · · ·	1.30—1.50		takupraak H · · · · ·	50.00 47.00	
Kartulitärklis „Supérieur“ · · · · ·	18.—20.—		Tendents: kindel.		
Siirup, kartuli, 42% ₀ · · · · ·	22.—24.—		Õlilinaseemned, 90% ₀ , baas, · 100 kg	—	
Glükoos · · · · ·	22.00		Linaseemned, külvi, 95% ₀ , baas, · · · · ·	—	
Või, eksport, I sort · · · · · 1 kg.	—		Kivistsal, auru, Yorkshire, 2 korda pestud · · · · ·	1000 kg 27.50	
Margarin, välismaa · · · · ·	—		„ auru, Newcastle · · · · ·	25.50	
„ „ kodumaa · · · · ·	0.62—0.72		„ sepa · · · · ·	27.50	
Junst, „schveltsel“, kodumaa · 1 kg.	1.10		Koks, kütte · · · · ·	—	
Kakao, Hollandi · · · · · 1 kg.	2.00—2.60		„ gaasi, Tallinna gaasivabr. · · · · ·	50.—	
Kakao, Inglise · · · · ·	1.50—2.50		Kütteturvas (riigi turbatööst.) · · · · ·	8.30	
„ „ „Extra“ · · · · ·	—		Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto · · · · ·	8.50	
„ „ „President“ · · · · ·	—		Kütteeõli, fr. ladu Tallinn, netto 100 kg	5.25 (v. 5.—)	
Kohv, Rio, Santos jne. · · · · ·	4.50—5.00		Raskeõli · · · · ·	8.25 (v. 5.—)	
„ „ Kesk-Ameerika sordid · · · · ·	5.00—5.50		Estobituumen „A. B. C“ (gudrong) tünnid br. · · · · ·	9.25	
Tee, laht., oranž Pekoe, Tsellon · · · · ·	5.50—6.00		„ „ D. E. (piggi) · · · · ·	9.25	
„ „ oranž Pekoe, Java · · · · ·	5.50—6.00		Katuselakk, · · · · ·	9.25	
„ „ „Moning, Hiina · · · · ·	5.80—6.50		Fenolaat, tünnides, netto · · · · ·	5.50 (v. 5.—)	
			Karbolineum „Estokarbolineum“ A. B. netto · · · · ·	10.75 (v. 8.—)	
			„Estokarbolineum“ C, netto · · · · ·	8.75 (v. 8.—)	
			Raualakk, tünnides, netto · · · · ·	18.75 (v. 8.—)	
			Imbutusõli A, netto, tünnides · · · · ·	—	
			„ „ B · · · · ·	7.75 (v. 5.—)	
			„ „ C · · · · ·	5.75 (v. 5.—)	

	Kroonid.
Tolmuõli	100kg. 8.75(v.5.—)
Asfaltmastiks, netto, tünnides	" 5.75
" emulsioon	" 9.75
Viljapuu-karbolineum, netto . .	lir. 0.30 (v. 5.—)
Autobensiin	" 0.27
Diiselmootor-nafta	1kg. 0.11
Putukamürk „Puttox“	" —
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	" 0.11
" -nafta	" 0.11
Raud, sordi	100 kg. 14.00
" latt	" 14.00
" vits	" 19.00
" plekk	" 18.50—27.00
" plekk, tsingitud	" 30.00—34.00
" talad	" 13.00
Teras, vedru	" 25.00
" valu	" 25.00
" talla, ree	" 18.00—19.00
Inglistina	" 495.—
Seatina	" 31.—
Vaskplekk, punane	" 140.—200.—
" valge	" 130.—180.—
Tsinkplekk	" 65.00—70.00
Masinaõli, mitmesugune	" 19.00
Mootoriõli, mitmesugune	" 35.00—50.00
Autoõli, mitmesugune	" 37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	45.00
Linaseemneõli	100 kg 64.00—65.00
Värnits	" 64.00—65.00
Tsilindriõli, ameerika	" 27.00—50.00
" Vene 280 ^o	" —
Nafta, Vene	" —
" Ameerika	" 10.00—11.00
" Poola	" 10.00—11.00
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 10.60—11.50
" Ameerika "	" 10.60—11.50
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto 0.27	
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin,	
tsistern. fr. Tall., ühes teede-	
maks.	" 33.50—36.00
Bensiin, I s. välisbensiin	" 0.29
Pesuosoda, kodumaa	100 kg 8.50.—9.50
Seebikivi	" 33.00.—37.50
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	" 0.51—0.53
" tinavalge,	" 0.78—0.82
" ooker,	" 0.19—0.25
Superfosfaat 18—200/0	kott 5.00
Segafosfaat 22—230/0	" 4.15
Kaalisool 400/0	" 9.70
Lubisalpeeter	" 13.64
Lubiammoonsalpeeter	" 16.05
Vävelhapu ammoniaak 300/0 . . .	" 14.05
Postoriit, eesti 25—270/0	" 3.25
Nitrofoska	" 26.10
Paber, rotatsiooni	100 kg. 23.20
Tsement, Portland, Kunda,	
pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt	6.50—6.75
Kriit, toores	100 kg. 4.25—4.50
" pestud	" 4.25—4.50
Kivitorv	" 15.00—24.00
Puitõrv	" 17.00—18.00
Lubi	" 3.25—3.50

	Kroonid.
Kips, tükvides, fr. v. Irboska 1000 kg.	—
" jahvatatud	12.00
" krohvimise	22.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	35.—
Silikaat, Is., fr. vabrik	39.00
Tulitikud, originaalkast . . . (5000 toosi)	125.—
Tallanahk, eesti nahast 1 kg.	2.00—2.30
" " Ameerika, I s.	2.40—2.45
" " " II s.	2.25—2.30
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.	—
Pakud: Haava I sort thm.	21.00
" " II "	12.00

Liverpooli börs. Puuvill. 23. X.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest, ingl. pennides (d) loko 6.92 okt. 6.68., jaan. 6.63, märts 6.59, mai 6.54, juuli 6.50.

Peekonsigade nädal hinnad Tall. 20. X 34. a.

Turg: 22.—27. X.

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.59	0.54	} siseturulised hinnad	
55—59,5 " }	0.54	0.50		
72,5—75 " }				
50—54,5 " }				
75,5—80 " }	0.50	0.46		

Kanamunad. Tendents: selgusetu.

Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris 19. X 34. a. järgmised kanamunade hinnad: koos juuremaksuga 1 kg. eksportmune hind franko kogumispunkt kr. 0.72 kg., mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures kr.	0.36 kümme
55 " " " " " "	0.40
60 " " " " " "	0.44

Hinnad on maksivad franko sortimispunkt, mis registreeritud Põllumajanduse Osakonnas.

Või. Tendents: selgusetu.

I s. 1 kg. kr. 1.04, mis tulnud sisse — 13.—19. X 34. a.

Lina

Tallinn — Stettin	1000 kg. rmk.	—
" — Gent	1016 kg. sh	—
" — Dundee	" "	26/6
" — Belfast	" "	—

Puumaterjalid. Standard

Tallinn — London	" sh 29/— netto
" — Hull	" " 33/6 brutto
" — Southampton	" " 36/6
" — Manchester	" " 39/—
" — Grangemouth	" " 26/6
" — Belfast	" " 40/—
" — Dundee	" " 28/6
" — Antwerpen	" " 31/6
" — Gent	" " 31/6
" — Rotterdam	" hfl. 12.50
" — Amsterdam	" " 14.—

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg. rmk.	18.—
" — London	1016 kg. sh	17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg. rkr.	11.30.—
" — Stettin, või,	tünn rmk.	1.50
" — London	" " sh.	2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 30. X 1934. a.

Väärtpaberid	Nomin vaart	Võrmane diviid	Tehtud	O-ljad	Mutjad	Kroonides					
1927 a. 7% valislaenu (dollarites) \$	1000	—	—	2950	—						
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest lasu maks. s. A. B. C (55 a) 2 66 ⁰ / ₁₀₀	100	—	—	55	—						
Majand.-min rahandus- osakonna pantkirjad:											
seeria D. (20 a) 2 66 ⁰ / ₁₀₀	100	—	—	50	—						
" E (20 a) 2 66 ⁰ / ₁₀₀	100	—	—	52	—						
" F. (20 a) 2 66 ⁰ / ₁₀₀	100	—	—	61	63						
Pikalaenu Panga											
pantk (20 a) 7%	1000	—	—	1000	1010						
" (5 a.) 5 1/2%	5000	—	—	—	—						
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—						
Eesti Maapanga:											
8% pantk (6 a.)	100	—	—	100	105						
6% " (3 a.)	100	—	—	—	100						
6% " (1 ja 5 a)	100	—	—	—	95						
6% " (2 a)	100	—	—	—	90						
4% " (4 a.)	100	—	—	—	100						
Asunduskapitali 4% võla- kirjad	100	—	—	—	—						
6% Eesti Hüpoteegi Panga pantlehed	100	—	—	—	81						
Tall. Immobilmpank	100	—	—	—	—						
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	95	95	100						
Aksiad:											
Eesti Panga	50	8%	—	60	65						
Pärnu Krediitpanga	50	—	—	—	—						
A.-s. „Port-Kunda“	1	—	—	—	—						
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—						
" „Fr. Krull“	50	—	—	—	—						
" „Massoprodukt“	50	—	—	—	—						
" „Saku õllefabr.“	50	—	—	—	—						
" „Türi paberi- ja puu- papifabr.“	50	—	—	—	—						
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—						
" „Põhja Kinnitus“	50	8%	—	—	—						
" „Eestimaa Trüki- koda“	50	3%	—	—	—						
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—						
" „Balti puuvilla ket- ramise ja kudumise vab- rik.“	50	—	—	—	—						
Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	2%	—	—	—						
Eesti elektrimaasin. ehi- tuse a.-s. „Volta“	50	4%	—	—	—						
A.-s. „Sindi Tekstiilvab- rikute Ühise“ ajutised tunnistused	50	—	—	—	—						
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	—	—	—	—						
Kindlustus-aktsias. „Pola- ris“	50	12%	—	—	—						

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		22. X 1931	23. X 1931	24. X 1931	25. X 1931	26. X 1931	27. X 1931
New- York 1 dollar	T. — O. 3.63 M. 3.71	— 3.65 3.73	— 3.64 3.72	— 3.63 3.71	— 3.63 3.71	— 3.63 3.71	— 3.65 3.72
London 1 nael- sterl.	T. — O. 18.11 M. 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35
Berlin 100 s. riigim.	T. — O. 145.10 M. 147.60	— 145.10 147.60	— 145.10 147.60	— 145.10 147.60	— 145.10 147.60	— 145.10 147.60	— 145.10 147.60
Helsingi 100 soo- me m.	T. — O. 7.98 M. 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10
Stokholm 100 root- si kr.	T. — O. 93.40 M. 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60
Kopenh. 100 daa- ni kr.	T. — O. 80.85 M. 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05
Oslo 100 nor- ra kr.	T. — O. 90.95 M. 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15
Paris 100 prants. fr.	T. — O. 24.10 M. 24.40	— 24.20 24.50	— 24.05 24.35	— 24.— 24.30	— 24.— 24.30	— 24.05 24.35	— 24.05 24.35
Amsterd. 100 flo- riini	T. — O. 248.15 M. 251.15	— 248.85 251.85	— 247.50 250.50	— 246.50 249.50	— 246.75 249.75	— 247.20 250.30	— 247.20 250.30
Riia 100 latl	T. — O. 118.45 M. 120.70	— 118.85 121.10	— 118.15 120.40	— 117.75 120.00	— 117.90 120.15	— — —	— — —
Zürich 100 helv. fr.	T. — O. 119.45 M. 120.94	— 119.85 121.35	— 119.15 120.65	— 118.75 120.25	— 118.90 120.40	— 119.05 120.55	— 119.05 120.55
Brüssel 100 bel- gat	T. — O. 85.45 M. 86.65	— 85.75 86.95	— 85.35 86.55	— 85.05 86.25	— 85.15 86.35	— 85.20 86.40	— 85.20 86.40
Milaano 100 liirat	T. — O. 31.35 M. 31.85	— 31.40 31.90	— 31.25 31.75	— 31.15 31.65	— 31.15 31.65	— 31.20 31.70	— 31.20 31.70
Praha 100 tšehh. kr	T. — O. 15.25 M. 15.55	— 15.35 15.65	— 15.25 15.55	— 15.20 15.50	— 15.20 15.50	— 15.25 15.55	— 15.25 15.55
Viin 100 austr. sh	T. — O. 68.95 M. 70.35	— 68.95 70.35	— 68.95 70.35	— 68.30 69.70	— 68.00 69.40	— 68.30 69.70	— 68.30 69.70
Budapest 100 per- got	T. — O. — M. —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Varssav 100 slotti	T. — O. 68.95 M. 69.95	— 69.45 70.45	— 69.30 70.30	— 69.15 70.15	— 68.80 69.80	— 68.95 69.95	— 68.95 69.95
Kaunas 100 litti	T. — O. 60.85 M. 61.75	— 61.00 61.90	— 60.70 61.60	— 60.50 61.40	— 60.55 61.45	— 60.70 61.60	— 60.70 61.60
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. — O. — M. —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Danzig 100 guld- nat	T. — O. 119.45 M. 120.95	— 119.85 121.35	— 119.15 120.65	— 118.75 120.25	— 118.90 120.40	— 119.05 120.55	— 119.05 120.55